

Biroul permanent al Senatului

L 376 / 4.03.2022

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

Palatul Parlamentului

Calea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725, București, România

Telefon: (+40-21) 313.25.31; Fax: (+40-21) 312.54.80

Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosarul nr.44A/2022

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDICȚIONALĂ
NR. 2107 / 04 MAR 2022

SENATUL ROMÂNIEI

Nr. 686 / 04.03.2022

Domnului

FLORIN-VASILE CÎȚU

PREȘEDINTELE SENATULUI

Vă comunicăm alăturat, în copie, Decizia nr.58 din data de 16 februarie 2022, prin care Curtea Constituțională a admis obiecția de neconstituționalitate și a constatat că Legea privind transmiterea unor bunuri imobile din domeniul public al statului aflate în administrarea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii și concesiunea Companiei Naționale de Căi Ferate „CFR” - SA în domeniul public al municipiului Brad și al comunelor Șoimuș, Luncoiu de Jos, Vălișoara și Băița, este neconstituțională, în ansamblul său.

Vă asigurăm de deplina noastră considerație.

PREȘEDINTE,

PROF.UNIV. DR. VALER DORNEANU

ROMÂNIA
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Dosarul nr.44A/2022

DECIZIA nr.58
din 16 februarie 2022

referitoare la obiecția de neconstituționalitate a Legii privind transmiterea unor bunuri imobile din domeniul public al statului aflate în administrarea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii și concesiunea Companiei Naționale de Căi Ferate C.F.R. - S.A. în domeniul public al municipiului Brad și al comunelor Șoimuș, Luncoiu de Jos, Vălișoara și Băița

Valer Dorneanu	- președinte
Cristian Deliorga	- judecător
Marian Enache	- judecător
Daniel Marius Morar	- judecător
Mona-Maria Pivniceru	- judecător
Gheorghe Stan	- judecător
Livia Doina Stanciu	- judecător
Elena-Simina Tănăsescu	- judecător
Varga Attila	- judecător
Mihaela Senia Costinescu	- magistrat-asistent-șef delegat

1. Pe rol se află soluționarea obiecției de neconstituționalitate a Legii privind transmiterea unor bunuri imobile din domeniul public al statului aflate în administrarea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii și concesiunea Companiei Naționale de Căi Ferate C.F.R. - S.A. în domeniul public al municipiului Brad și al comunelor Șoimuș, Luncoiu de Jos, Vălișoara și Băița, obiecție formulată de Președintele României, în temeiul art.146 lit.a) din Constituție și al art.15 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale.

2. Cu Adresa nr.CP1/118 din 6 ianuarie 2022, Președintele României a trimis sesizarea de neconstituționalitate formulată, care a fost înregistrată la Curtea Constituțională cu nr.131 din 6 ianuarie 2022 și constituie obiectul Dosarului nr.44A/2022.

3. În motivarea sesizării de neconstituționalitate, autorul susține că, prin conținutul său normativ, legea dedusă controlului de constituționalitate contravine dispozițiilor art.1 alin.(4) și (5), ale art.52, ale art.61 alin.(1), ale art.102 alin.(1), ale art.120 alin.(1), precum și ale art.147 alin.(4) din Constituție.

4. O primă critică de neconstituționalitate vizează modul în care operează transferul bunurilor aflate în proprietatea publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale. Potrivit dispozițiilor art.860 alin.(3) din Codul civil, bunurile care nu constituie obiect exclusiv al proprietății publice pot fi transferate din proprietatea publică a statului în cea a unităților administrativ-teritoriale în condițiile art.292 din Codul administrativ, care prevede la alin.(1) că „*trecerea unui bun din domeniul public al statului în domeniul public al unei unități administrativ-teritoriale se face la cererea consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București sau a consiliului local al comunei, al orașului sau al municipiului, după caz, prin hotărâre a Guvernului, inițiată de autoritățile prevăzute la art.287 lit. a), care au în administrare bunul respectiv, dacă prin lege nu se dispune altfel*”.

5. Întrucât bunurile cuprinse în anexa la legea criticată se află, în prezent, în domeniul public al statului și în administrarea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii și în concesiunea Companiei Naționale de Căi Ferate C.F.R. - S.A. și nu reprezintă bunuri proprietate publică exclusivă, fiind nominalizate generic în categoria cuprinsă în anexa nr.2 pct. 10 la Codul administrativ, intitulată „Lista cuprinzând unele bunuri care aparțin domeniului public al statului”, cu următorul cuprins: „*10. infrastructura căilor ferate, inclusiv tunelele și lucrările de artă*” (în sprijinul acestei concluzii se invocă Decizia Curții Constituționale nr.384 din 29 mai 2019, paragraful 57), rezultă că, în lipsa unei declarații exprese a legii organice, acestea ar fi trebuit trecute din proprietatea publică a statului în aceea a unității administrativ-teritoriale prin hotărâre a Guvernului, la cererea consiliilor locale. Deși legea criticată derogă expres de la prevederile art.292 alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ, prevederi care la rândul

lor permit o altă soluție legislativă, întrucât conțin sintagma „*dacă prin lege nu se prevede altfel*”, autorul sesizării consideră că legiuitorul nu poate avea în vedere decât o categorie generică de bunuri aflate în domeniul public al statului, dar care nu fac obiectul exclusiv al proprietății publice, și nu poate reglementa într-un caz individual.

6. Prin urmare, autorul sesizării apreciază că, nesocotind dispozițiile art.860 din Codul civil coroborat cu art.292 alin.(1) din Codul administrativ, legea criticată a fost adoptată cu încălcarea principiului legalității statuat în art.1 alin.(5) din Constituție.

7. În continuare, arată că, printr-o bogată jurisprudență, instanța constituțională a reținut că legea, ca act juridic al Parlamentului, reglementează relații sociale generale, fiind, prin esența și finalitatea ei constituțională, un act cu aplicabilitate generală. Prin definiție, legea, ca act juridic de putere, are caracter unilateral, dând expresie exclusiv voinței legiuitorului, ale cărei conținut și formă sunt determinate de nevoia de reglementare a unui anumit domeniu de relații sociale și de specificul acestuia. Or, în măsura în care domeniul de incidență al reglementării este determinat concret, aceasta are caracter individual, ea fiind concepută nu pentru a fi aplicată unui număr nedeterminat de cazuri concrete, în funcție de încadrarea lor în ipoteza normei, ci, *de plano*, într-un singur caz, prestabilit fără echivoc. În cazul în care Parlamentul își arogă competența de legiferare, în condițiile, domeniul și cu finalitatea urmărite, se încalcă principiul separației și echilibrului puterilor în stat, consacrat de art.1 alin.(4) din Constituție, viciu care afectează legea în ansamblu.

8. Totodată, Președintele României susține că acceptarea ideii potrivit căreia Parlamentul își poate exercita competența de autoritate legiuitoare în mod discreționar, oricând și în orice condiții, adoptând legi în domenii care aparțin în exclusivitate actelor cu caracter infralegal, administrativ, ar echivala cu o abatere de la prerogativele constituționale ale acestei autorități, consacrate de art.61 alin.(1) din Constituție, și transformarea acesteia în autoritate publică executivă, aspect care contravine și prevederilor art.102 alin.(1) din Constituție ce consacră rolul Guvernului.

9. De asemenea, subliniază că există și o jurisprudență constantă prin care s-a statuat interdicția reglementării transferului interdomenial al bunurilor proprietate publică prin lege cu caracter individual, invocând în acest sens Decizia nr.600 din 9 noiembrie 2005, Decizia nr.970 din 31 octombrie 2007, Decizia nr.494 din 21 noiembrie 2013, Decizia nr.574 din 16 octombrie 2014, Decizia nr.406 din 15 iunie 2016, Decizia nr.118 din 19 martie 2018, Decizia nr.384 din 29 mai 2019, Decizia nr.537 din 25 septembrie 2019 și Decizia nr.538 din 25 septembrie 2019.

10. În continuare, arată că, în acord cu jurisprudența constituțională, arhitectura proprietății publice neexclusive se întemeiază pe dispozițiile art.102 alin.(1) teza finală și ale art.120 alin.(1) din Constituție, astfel că nerespectarea procedurii legale și lipsa manifestării de voință a unităților administrativ-teritoriale atrag și încălcarea principiului constituțional al autonomiei locale.

11. Autorul susține și încălcarea prevederilor art.52 din Constituție, invocând Decizia nr.384 din 29 mai 2019, paragraful 55, în care Curtea Constituțională a reținut că introducerea „posibilității transferului prin lege, care nu poate fi supusă controlului instanțelor de contencios administrativ, ci numai controlului *a priori* ori *a posteriori* exercitat de Curtea Constituțională, conduce la inaplicabilitatea art.52 din Legea fundamentală, într-un domeniu ce ține exclusiv de transferul dreptului de proprietate publică asupra bunurilor, de către Guvern, care exercită conducerea generală a administrației publice”. Or, în condițiile în care din instrumentul de prezentare a legii nu rezultă că bunurile nu fac obiectul unor litigii sau al unor cereri de reconstituire a dreptului de proprietate, autorul sesizării consideră că transmiterea acestora prin lege goleşte de conținut art.292¹ din Codul administrativ și este de natură să împiedice accesul nemijlocit la justiție al persoanelor vătămate într-un drept protejat de lege.

12. Mai mult, având în vedere că prin Deciziile nr.537 și nr.538 din 25 septembrie 2019, Curtea Constituțională a admis ca întemeiată și critica privind încălcarea art.147 alin.(4) din Constituție, deoarece nu au fost respectate „deciziile Curții Constituționale cu privire la interzicerea reglementării prin lege cu privire la

un caz determinat”, autorul sesizării apreciază că și legea criticată în prezenta cauză a fost adoptată cu încălcarea acestei norme constituționale.

13. În fine, Președintele României arată că prin art.1 din legea dedusă controlului de constituționalitate se transmite dreptul de proprietate din patrimoniul statului în cel al unor unități administrativ-teritoriale și se constituie un drept de administrare în favoarea consiliilor locale Brad, Șoimuș, Luncoiu de Jos, Vălișoara și Băița. Or, după transferul dreptului de proprietate, statul nu poate constitui un drept de administrare asupra bunurilor, întrucât el nu mai este proprietarul bunurilor respective. În consecință, un drept de administrare asupra unor bunuri ce se vor afla, după transfer, în domeniul public al unităților administrativ-teritoriale va trebui constituit potrivit dispozițiilor art.867 alin.(1) din Codul civil, prin hotărâre a consiliilor locale Brad, Șoimuș, Luncoiu de Jos, Vălișoara și Băița, după caz. Pentru aceste motive, soluția legislativă adoptată de Parlament contravine dispozițiilor art.136 alin.(4) din Legea fundamentală, ce consacră la nivel constituțional modalitățile de exercitare a dreptului de proprietate publică.

14. În concluzie, față de jurisprudența constantă a Curții Constituționale, Președintele României susține că Legea privind transmiterea unor bunuri imobile din domeniul public al statului aflate în administrarea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii și concesiunea Companiei Naționale de Căi Ferate C.F.R. - S.A. în domeniul public al municipiului Brad și al comunelor Șoimuș, Luncoiu de Jos, Vălișoara și Băița a fost adoptată cu încălcarea principiului separației și echilibrului puterilor în stat, a principiului legalității și a principiului autonomiei locale, a regimului proprietății publice, precum și cu nesocotirea rolului constituțional al Parlamentului, al Guvernului, dar și a celui al Curții Constituționale.

15. În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, sesizarea a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, precum și Guvernului, pentru a comunica punctele lor de vedere.

16. **Guvernul** prin Adresa nr.5/114/2022, înregistrată la Curtea Constituțională cu nr.1100 din 1 februarie 2022, apreciază că obiecția de neconstituționalitate este întemeiată. Astfel, prin raportare la reglementările legale în vigoare privind transferul interdomenial al bunurilor și la jurisprudența Curții Constituționale, consideră că trecerea imobilelor prevăzute în legea criticată din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii și concesiunea Companiei Naționale de Căi Ferate C.F.R. -S.A. în domeniul public al municipiului Brad și al comunelor Șoimuș, Luncoiu de Jos, Vălișoara și Băița prin lege, act ce ține de autoritatea legislativă, într-un domeniu care ține de administrație și autoritatea executivă, aduce atingere art.1, art.52, art.61, art. 102, art.120 și art. 136 din Constituție. În plus, se încalcă și art. 147 alin.(4) din Constituție privind obligativitatea deciziilor Curții Constituționale.

17. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctul lor de vedere cu privire la obiecția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând obiecția de neconstituționalitate, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile Legii privind transmiterea unor bunuri imobile din domeniul public al statului aflate în administrarea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii și concesiunea Companiei Naționale de Căi Ferate C.F.R. - S.A. în domeniul public al municipiului Brad și al comunelor Șoimuș, Luncoiu de Jos, Vălișoara și Băița, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr.47/1992, reține următoarele:

18. Actul de sesizare are ca **obiect al criticilor de neconstituționalitate** Legea privind transmiterea unor bunuri imobile din domeniul public al statului aflate în administrarea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii și concesiunea Companiei Naționale de Căi Ferate C.F.R. - S.A. în domeniul public al municipiului Brad și al comunelor Șoimuș, Luncoiu de Jos, Vălișoara și Băița, care are următorul conținut: *„Art.1. - Prin derogare de la prevederile alin.(1) art.292 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și*

completările ulterioare, se aprobă transmiterea unor terenuri, denumite în continuare bunuri imobile, având datele de identificare prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta lege, din domeniul public al statului, aflate în administrarea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii și concesiunea Companiei Naționale de Căi Ferate C.F.R. - SA., în domeniul public al municipiului Brad și al comunelor Șoimuș, Luncoiu de Jos, Vălișoara și Băița, în administrarea consiliilor locale Brad, Șoimuș, Luncoiu de Jos, Vălișoara și Băița.

Art.2. - Predarea-primirea bunurilor imobile prevăzute la art.1 se face pe bază de protocol încheiat între părțile interesate, în termen de 120 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi."

19. Autorul sesizării susține că dispozițiile criticate contravin prevederilor art.1 alin.(4) și (5), ale art.52, ale art.61 alin.(1), ale art.102 alin.(1), ale art.120 alin.(1), ale art.136 alin.(4), precum și ale art.147 alin.(4) din Constituție.

20. În vederea soluționării prezentei obiecții de neconstituționalitate, Curtea va proceda la verificarea îndeplinirii condițiilor de admisibilitate a acesteia, prevăzute de art.146 lit.a) teza întâi din Constituție și de art.15 alin.(2) din Legea nr.47/1992, sub aspectul titularului dreptului de sesizare, al termenului în care acesta este îndrituit să sesizeze instanța constituțională, precum și al obiectului controlului de constituționalitate. În jurisprudența sa, Curtea a statuat că primele două condiții se referă la regularitatea sesizării instanței constituționale, din perspectiva legalei sale sesizări, iar cea de-a treia vizează stabilirea sferei sale de competență, astfel încât urmează a fi cercetate în ordinea menționată, constatarea neîndeplinirii uneia având efecte dirimante și făcând inutilă analiza celorlalte condiții (a se vedea, în acest sens, Decizia nr.334 din 10 mai 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.455 din 31 mai 2018, paragraful 27, sau Decizia nr.385 din 5 iunie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.488 din 13 iunie 2018, paragraful 32).

21. Referitor la *titularul dreptului de sesizare*, prezenta obiecție de neconstituționalitate a fost formulată de Președintele României, care, în temeiul art.146 lit.a) teza întâi din Constituție și al art.15 alin.(1) din Legea nr.47/1992, are

dreptul de a sesiza Curtea Constituțională pentru exercitarea controlului de constituționalitate *a priori*, fiind, așadar, îndeplinită această primă condiție de admisibilitate. Cu privire la *termenul în care poate fi sesizată instanța de control constituțional* și la *obiectul controlului de constituționalitate*, Curtea constată că legea supusă controlului a fost adoptată, în procedură ordinară, de Camera Deputaților, Cameră decizională, în data de 21 decembrie 2021, a fost depusă, în aceeași zi, la secretarul general pentru exercitarea dreptului de sesizare cu privire la neconstituționalitatea legii, și apoi a fost trimisă spre promulgare, în data de 27 decembrie 2021. Prezenta sesizare a fost înregistrată la Curtea Constituțională în data de 6 ianuarie 2022. Într-o atare situație, luând act de faptul că sesizarea de neconstituționalitate a fost formulată în termenul de 20 de zile, prevăzut de art.77 alin.(1) teza a doua din Constituție, și că legea nu a fost promulgată de Președintele României, Curtea constată că obiecția de neconstituționalitate este admisibilă sub aspectul respectării celor două condiții.

22. Așadar, nefiind incident un fine de neprimire a sesizării formulate de Președintele României, Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art.146 lit.a) din Constituție și ale art.1, 10, 15, 16 și 18 din Legea nr.47/1992, să se pronunțe asupra constituționalității prevederilor legale criticate.

23. Analizând conținutul normativ al dispozițiilor criticate, precum și criticile de neconstituționalitate formulate, Curtea constată că are o bogată jurisprudență în materia transferului interdomenial al bunurilor proprietate publică (a statului sau a unităților administrativ-teritoriale), precum și cu privire la interdicția reglementării prin legi cu caracter individual, considerentele pe care s-au întemeiat deciziile de admitere a obiecțiilor de neconstituționalitate în cauzele soluționate în prealabil fiind aplicabile *mutatis mutandis* și în prezenta cauză.

24. *Cu privire la transferul interdomenial al bunurilor proprietate publică*, prin Decizia nr.406 din 15 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.533 din 15 iulie 2016, Curtea a reținut, în esență, că, potrivit art.136 alin.(3) teza finală din Legea fundamentală, raportat la art.860 alin.(3) teza întâi din

Codul civil, în situația în care bunurile formează obiectul exclusiv al proprietății publice a statului ori a unității administrativ-teritoriale, în temeiul unei legi organice, trecerea din domeniul public al statului în domeniul public al unităților administrativ-teritoriale sau invers operează numai printr-o modificare a legii organice, respectiv prin adoptarea unei legi organice de modificare a legii organice prin care bunurile au fost declarate obiect exclusiv al proprietății publice. În celelalte cazuri, Curtea a reținut că, potrivit art.136 alin.(2) din Constituție raportat la art.860 alin.(3) teza a doua din Codul civil, și anume atunci când bunurile pot aparține, potrivit destinației lor, fie domeniului public al statului, fie domeniului public al unităților administrativ-teritoriale, trecerea din domeniul public al statului în cel al unităților administrativ-teritoriale sau invers se face în condițiile legii, respectiv în condițiile art.9 din Legea nr.213/1998 privind bunurile proprietate publică, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.448 din 24 noiembrie 1998, și anume la cererea consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București sau a consiliului local, după caz, prin hotărâre a Guvernului sau, simetric, la cererea Guvernului, prin hotărâre a consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București sau a consiliului local. Întrucât soluția legislativă cuprinsă în art.9 alin.(1) din Legea nr.213/1998 a fost preluată de dispozițiile art.292 alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.555 din 5 iulie 2019, fiind completată cu sintagma „dacă prin lege nu se dispune altfel”, Curtea a stabilit că noua prevedere legală nu poate fi interpretată decât în conformitate cu Decizia nr.384 din 29 mai 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.499 din 20 iunie 2019, paragrafele 37, 41 și 55, respectiv că transferul unui bun, care nu constituie obiect exclusiv al proprietății publice, din domeniul public al statului în domeniul public al unei unități administrativ-teritoriale se va realiza prin hotărâre a Guvernului (a se vedea, în acest sens, Decizia nr.537 din 25 septembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.907 din 8 noiembrie 2019, paragraful 28).

25. Totodată, Curtea a reținut, cu valoare de principiu, că, în situația particulară a bunurilor care fac obiect exclusiv al proprietății publice a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, singura posibilitate de transmitere a acestor bunuri din domeniul public al statului în domeniul public al unităților administrativ-teritoriale este aceea *ut singuli* (în acel caz, prin legea organică de modificare a legii organice prin care terenul a fost declarat obiect exclusiv al proprietății publice). De aceea, în această ipoteză, nu își găsesc aplicabilitate considerentele reținute în jurisprudența Curții, potrivit cărora legile astfel adoptate ar fi neconstituționale, întrucât ar avea caracter individual. Această situație particulară vizează, însă, numai bunurile care fac obiect exclusiv al proprietății publice a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, întemeindu-se pe prevederile art.136 alin.(3) teza finală din Constituție, raportate la dispozițiile art.860 alin.(3) teza întâi din Codul civil. Pentru celelalte bunuri, care nu constituie obiect exclusiv al proprietății publice, Curtea a reținut că transferul se face în condițiile legii, respectiv, pentru cele care trec din proprietatea publică a statului în cea a unităților administrativ-teritoriale, acesta se realizează în condițiile art.292 alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ, prin hotărâre a Guvernului. De asemenea, Curtea reține că în cauza de față nu sunt aplicabile nici considerentele reținute în Decizia nr.139 din 3 martie 2021, care a vizat exclusiv bunuri supuse regimului juridic al proprietății private a statului sau unităților administrative-teritoriale.

26. Așadar, Curtea reține că, fiind nominalizate generic în categoria bunurilor proprietate publică, bunurile imobile vizate de legea criticată nu reprezintă bunuri proprietate publică exclusivă. Potrivit jurisprudenței Curții în materie, nominalizarea bunurilor în anexa la Legea nr.213/1998, respectiv la Codul administrativ, nu are semnificația declarării lor ca bunuri ce fac obiect exclusiv al proprietății publice. Enumerarea din anexă are caracter exemplificativ, iar prin aceasta s-a încercat o delimitare, în principiu, a domeniului public al statului, a domeniului public județean și a domeniului public local al comunelor, orașelor și municipiilor (a

se vedea, în acest sens, Decizia nr.537 din 25 septembrie 2019, precitată, paragraful 24).

27. De asemenea, prin Decizia nr.384 din 29 mai 2019, precitată, Curtea a reținut că mecanismul de transmitere a proprietății bunurilor din domeniul public al statului în domeniul public al unităților administrativ-teritoriale, cu excepția celor care fac obiect exclusiv al proprietății publice, prin efectul legii și fără existența acordului unităților administrativ-teritoriale, reprezintă o încălcare a principiului constituțional al autonomiei locale, reglementat prin art.120 alin.(1) din Constituție, care privește atât organizarea și funcționarea administrației publice locale, cât și gestionarea, sub propria responsabilitate, a intereselor colectivităților pe care autoritățile publice le reprezintă.

28. În plus, Curtea a observat că reglementarea transferului din proprietatea publică a statului în proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale a bunurilor care nu formează obiect exclusiv al proprietății publice, prin lege, iar nu prin hotărâre a Guvernului, înlătură exercitarea controlului de legalitate efectuat de către instanțele de contencios administrativ asupra actului de transfer, cu încălcarea dispozițiilor art.52 din Legea fundamentală.

29. *Cu privire la interdicția reglementării prin legi cu caracter individual*, Curtea reține că prin Decizia nr.118 din 19 martie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 367 din 27 aprilie 2018, paragrafele 30 și 31, făcând referire la deciziile sale nr.600 din 9 noiembrie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1.060 din 26 noiembrie 2005, nr.970 din 31 octombrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.796 din 22 noiembrie 2007, nr.494 din 21 noiembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.819 din 21 decembrie 2013, și nr.574 din 16 octombrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.889 din 8 decembrie 2014, paragraful 21, Curtea a reiterat jurisprudența sa unitară potrivit căreia legea, ca act juridic al Parlamentului, reglementează relații sociale generale, fiind, prin esența și finalitatea ei constituțională, un act cu aplicabilitate generală. Prin definiție, legea, ca act juridic

de putere, are caracter unilateral, dând expresie exclusiv voinței legiuitorului, ale cărei conținut și formă sunt determinate de nevoia de reglementare a unui anumit domeniu de relații sociale și de specificul acestuia. Or, în măsura în care domeniul de incidență al reglementării este determinat concret, aceasta are caracter individual, ea fiind concepută nu pentru a fi aplicată unui număr nedeterminat de cazuri concrete, în funcție de încadrarea lor în ipoteza normei, ci, *de plano*, într-un singur caz, prestabilit fără echivoc. În cazul în care Parlamentul își arogă competența de legiferare, în condițiile, domeniul și cu finalitatea urmărite, se încalcă principiul separației și echilibrului puterilor în stat, consacrat de art.1 alin.(4) din Constituție, viciu care afectează legea în ansamblu.

30. Curtea a mai reținut că acceptarea ideii potrivit căreia Parlamentul își poate exercita competența de autoritate legiuitoare în mod discreționar, oricând și în orice condiții, adoptând legi în domenii care aparțin în exclusivitate actelor cu caracter infralegal, administrativ, ar echivala cu o abatere de la prerogativele constituționale ale acestei autorități, consacrate de art.61 alin.(1) din Constituție, și transformarea acesteia în autoritate publică executivă. Introducerea legii, ca modalitate de trecere a bunurilor din domeniul public al statului în domeniul public al unităților administrativ-teritoriale, aduce atingere art.1 alin.(4) și art.61 alin.(1) din Constituție, deoarece Parlamentul, care ar trebui să adopte legi aplicabile unui număr nedeterminat de cazuri concrete, își arogă competența de legiferare cu caracter individual pentru bunuri determinate *ut singuli*, în mod discreționar, oricând și în orice condiții. Folosind în mod nediferențiat termenul de „lege”, în condițiile în care, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, numai bunurile care fac obiect exclusiv al proprietății publice pot fi transferate dintr-un domeniu în altul prin lege organică, textul de lege supus controlului încalcă principiile statuate de Curte în jurisprudența sa și extinde în mod nepermis posibilitatea de a realiza prin lege transferul unor bunuri, într-un domeniu în care ar trebui în exclusivitate emise doar hotărâri ale Guvernului.

31. *Cu privire la modalitatea de constituire a dreptului de administrare*, prin Decizia nr.1 din 10 ianuarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.123 din 19 februarie 2014, paragraful 188, Curtea a reținut că dreptul de administrare se constituie, după caz, prin hotărâre a Guvernului, a consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București sau a consiliului local, prin acte administrative cu caracter individual, de încredințare a bunurilor proprietate publică regiilor autonome sau, după caz, autorităților administrației publice centrale sau locale și altor instituții publice de interes național, județean sau local, autoritățile care îl constituie având și dreptul de a controla modul în care este exercitat dreptul de administrare de către titularul său. Totodată, prin decizia precitată, paragraful 190, Curtea a mai reținut că transferul din proprietatea publică a statului în proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale și în administrarea consiliilor județene, respectiv a Consiliului General al Municipiului București nu poate echivala cu operațiunea juridică de constituire a dreptului real de administrare, dat fiind faptul că unitățile administrativ-teritoriale nu pot avea calitatea de subiecte ale dreptului de administrare, întrucât ele sunt chiar titularele dreptului de proprietate publică. Mai mult, transmitând însuși dreptul de proprietate publică către unitatea administrativ-teritorială, statul nu poate constitui, în același timp, și dreptul de administrare în favoarea autorităților administrației publice locale, întrucât nu mai este titularul dreptului de proprietate publică corespunzător, pe care tocmai l-a transmis.

32. Aplicând aceste considerente de principiu în prezenta cauză, Curtea reține că bunurile ce fac obiect de reglementare al legii criticate au fost transferate *ope legis* din domeniul public al statului în domeniul public al municipiului Brad și al comunelor Șoimuș, Luncoiu de Jos, Vălișoara și Băița, astfel încât modalitatea de constituire a dreptului de administrare asupra bunurilor proprietate publică, supuse transferului interdomenial, în condițiile legii criticate, este incompatibilă cu noțiunea și caracterile juridice ale dreptului real de administrare, corespunzător dreptului de proprietate publică, și, în consecință, contravine dispozițiilor art.136 alin.(4) din Legea fundamentală, care consacră la nivel constituțional modalitățile de exercitare a

dreptului de proprietate publică (a se vedea în acest sens Decizia nr.nr.684 din 30 septembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1185 din 7 decembrie 2020, paragraful 43).

33. Pentru considerentele arătate, în temeiul art.146 lit.a) și al art.147 alin.(4) din Constituție, precum și al art.11 alin.(1) lit.A.a), al art.15 alin.(1) și al art.18 alin.(2) din Legea nr.47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite obiecția de neconstituționalitate formulată de Președintele României și constată că Legea privind transmiterea unor bunuri imobile din domeniul public al statului aflate în administrarea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii și concesiunea Companiei Naționale de Căi Ferate C.F.R. - S.A. în domeniul public al municipiului Brad și al comunelor Șoimuș, Luncoiu de Jos, Vălișoara și Băița este neconstituțională, în ansamblul său.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Președintelui României, președinților celor două Camere ale Parlamentului și prim-ministrului și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 16 februarie 2022.

**PREȘEDINTELE
CURȚII CONSTITUȚIONALE**

Prof. univ. dr. Valer Dorneanu

MAGISTRAT-ASISTENT-ȘEF DELEGAT,

Mihaela Senia Costinescu